

NAPOVED INTEGRALNE SERIJE:

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

V čedalje večji meri se soočamo z mnogoterimi, raznolikimi izzivi – od svetovnih do evropskih, slovenskih, lokalnih; od podnebnih sprememb do ekonomskih problemov.

Zato je nujen drugačen pogled na svet okrog nas, nov način razmišljanja in delovanja, preseganje kalupov...

Celosten pogled, ki nam bo pomagal, da elemente, ki jih že imamo, vidimo v novi luči, na drugačen in celosten način povežemo, prepletemo, stkemo – PAMETNO INTEGRIRAMO.

Drobce rešitev, ki bodo dobre za vse, imamo pred seboj, živimo z njimi – tu, v Sloveniji in Evropi.

Ker »nič ni tako praktično kot dobra teorija« (Lewin), predstavljamo NAČELA, po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir; pravzaprav lahko vodijo do različnih teorij.

In ta načela nas lahko pripeljejo do TEORIJE INTEGRALNEGA RAZVOJA avtorjev Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

Praktični primeri njene uporabe z odličnimi praksami (večina iz Slovenije) in novi integralni koncepti bodo sestavljali večino od 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljali jih bomo v naslednjih nekaj mesecih, praviloma vsak dan od ponedeljka do petka. S pomembnim sporočilom, da je nujno pametno povezati številna prizadevanja in potencialne za trajnostni razvoj v okviru EU.

*Med drugim smo pristop integralnih svetov uporabili pri snovanju novega, trajnostnega modela razvoja za našo državo - poimenovali smo ga Integralna zelena Slovenija. Predstavili smo ga v knjigi **Integral Green Slovenia** (Routledge, 2016), ki smo jo uredili dr. Darja Piciga, prof. Alexander Schieffer in prof. Ronnie Lessem, napisalo pa poleg nas še 42 slovenskih avtorjev. Z Integralno serijo se odzivamo na številne pobude, da bi imeli čimveč gradiv o Integralni zeleni Sloveniji tudi v domačem jeziku.*

In integralna zelena pot lahko prispeva tudi k prihodnosti Evrope.

O vsem tem nas bo v prihodnjih mesecih pisalo več deset avtorjev knjige in drugih integralnih mislecev.

Vse to prvič celostno v slovenskem jeziku in edinstveno v svetovnem merilu.

Prijazno vabljeni k prebiranju, razmišljanju in ustvarjalni uporabi!

Dr. Darja Piciga

ŠESTNAJSTI TEDEN

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja – 78. nadaljevanje

27. 6. 2018

78. Od družbene odgovornosti do konceptov in gibanj nove ekonomije: odrast (degrowth)

V dvojnem 76. in 77. nadaljevanju smo s pomočjo profesorja Matjaža Muleja predstavili novo temo integralnega zelenega razvoja, to je koncept družbene odgovornosti, ki se je v svetu in pri nas še zlasti razvil v zadnjem desetletju. Standard ISO 26000 je bil objavljen leta 2010, leto dni kasneje ga je v strateškem dokumentu podprla Evropska komisija. Družbeno odgovornosti je ISO 26000 opredelil kot odgovornost organizacije za vplive njenih odločitev in dejavnosti na družbo in okolje s ciljem prispevati k trajnostnemu razvoju, določil je načela in osrednje teme družbene odgovornosti. Slednje povezujeta dva pojma: 'soodvisnost' (zavedanje o medsebojni odvisnosti) in 'celovit pristop'.

Koncept družbene odgovornosti, ki se je najprej razvil kot družbena odgovornost podjetij, obravnavamo, tako kot v knjigi **Integral Green Slovenia**, v okviru »zahodnega« integralnega pristopa, ki je pragmatično

usmerjeno v podjetništvo in finance. V drugem delu zadnjega prispevka smo povzeli in dopolnili informacije o družbeno odgovornem poslanstvu in delovanju uspešnih podjetij in bank »zahodnega« sveta, že vključenih v Integralne serije, kot so podjetji Interface in Pipistrel ter Banka Triodos. Na novo smo predstavili podjetje Plastika Skaza.

Tokrat še dodajamo, da je velik promotor družbene odgovornosti IRDO, Inštitut za razvoj družbene odgovornosti iz Maribora¹, ki deluje od leta 2004 in je leta 2009 v sodelovanju s partnerji ustanovil prvo slovensko nagrado za družbeno odgovornost HORUS. IRDO povezuje podjetja, organizacije in ustanove ter posameznike, ki želijo po svojih močeh prispevati k trajnostnemu razvoju in v ta namen delovati družbeno odgovorno, njegova vodilna osebnost je prof. Mulej.

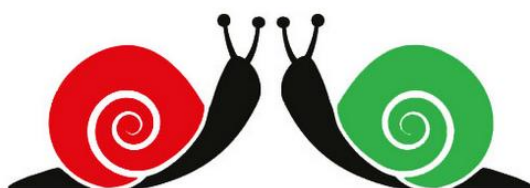

Slika: Logotip nagrade HORUS, kot ga uporabljajo nagrajenci²

Nekaj let kasneje se je začel z družbeno odgovornostjo ukvarjati tudi inštitut Ekvilib iz Ljubljane³, ki je vzpostavil Mrežo za družbeno odgovornost Slovenije. V mednarodno mrežo pa je povezano Slovensko društvo ZN za trajnostni razvoj, ki je slovenska veja **United Nations Global Compact (UN Global Compact)**⁴. To je največja globalna pobuda za družbeno odgovornost in trajnosti razvoj gospodarskih subjektov, ki je bila ustanovljena leta 2000 na pobudo OZN in združuje več kot 5000 podjetij in nevladnih organizacij iz 120 držav. V okviru »zahodnega« kraljestva integralnega razvoja to pobudo omenjata tudi Lessem in Schieffer, in sicer v knjigi Integral Development. Slovensko društvo želi predvsem pomagati slovenskim podjetjem spoznati strateške prilike, ki jih kažejo prakse družbeno odgovornih podjetij in organizacij.

Koncept (in gibanje) družbene odgovornosti je le eden od odgovorov tako podjetniškega sektorja kot širše družbe na slabosti prevladujočega neoliberalnega ekonomskega pristopa. V Sloveniji je že dobro poznan, podpira ga vrsta organizacij in institucij. Pomemben, čeprav v Sloveniji manj poznan, je tudi koncept **odrast (degrowth)**. Nevladna okoljska organizacija Focus, društvo za sonaraven razvoj, ga je vključilo med pet tem, na katere osredotočajo svoje delo (poleg podnebja, energije, mobilnosti ter globalne odgovornosti in potrošnje). Njihov program **Odrast**⁵ je namenjen premisleku o obstoječih razvojnih in ekonomskih teorijah ter oblikovanju alternativnih smeri razvoja. Na svoji spletni strani navajajo več znanstvenih opredelitev tega koncepta, kot na primer: »Trajnostna odrast se opredeljuje kot krčenje proizvodnje in potrošnje, ki poveča blagostanje človeka in izboljša ekološke pogoje ter enakost na planetu.«

DEGROWTH
CONFERENCE
BUDAPEST 2016

WALKING THE MEANINGFUL
GREAT TRANSFORMATIONS?
30 AUGUST - 3 SEPTEMBER 2016

Slika: Logotip konference o odrasti leta 2016.

Naslov konference: »Odrast – velika preobrazba: politični in ekonomski viri našega časa«⁶

Ob 5. mednarodni konferenci o odrasti leta 2016 v Budimpešti⁷, na kateri so sodelovali (zgornja slika), so med drugim zapisali: »Odrast je gibanje, ki nas opominja, da neskončna rast na končnem planetu ni niti

¹ <http://www.irdo.si/>.

² Kot nagrajenka v letu 2014 ga uporablja tudi avtorica dr. Darja Piciga.

³ <http://www.ekvilib.org/sl/>.

⁴ <http://www.ungc-slovenia.si/>.

⁵ <http://focus.si/kaj-delamo/programi/odrast/>.

⁶ https://budapest.degrowth.org/?page_id=600.

trajnostna niti možna. Trenutni ekonomski sistem vodi v prekomerno izkoriščanje naravnih virov, degradacijo okolja, revščino, nepravilnost in neenakopravnost. Odrast razblinja mit, da je rast osrednja in edina rešitev za našo družbo. Trenutno najhitreje rastoče gibanje na svetu poskuša razumeti prepletanje kriz, s katerimi se danes srečujemo, ter graditi preišljene in demokratične poti k večji družbeni in okoljski pravičnosti, blaginji, smiselnemu življenju, emancipaciji in avtonomiji.«

Tako se ponovno srečujemo z vodilno mislijo gibanja za trajnostni razvoj, to je spoznanjem o omejenosti naravnih virov ter nujnosti spremembe paradigme nenehne gospodarske rasti, ki jo je pred desetletji uvedel Rimski klub s poročilom **Meje rasti** (predstavljeno v [63. nadaljevanju](#)). Koncept odrasti lahko uvrstimo v bogato zbirko konceptov in teorij **nove ekonomije**, o katerih pišeta alternativna ekonomista Ronnie Lessem v knjigi **Integral Economics** kot o filozofskih temeljih življenjskega gospodarstva. Leta 2010 sta poročala o več kot 40 letih prizadevanj nekaterih uglednih zahodnih ekonomistov za radikalni prelom s konvencionalno ekonomsko paradigmo. Glavni temi, ki jih povezujeta, sta okoljska trajnost in družbena pravičnost.

O novi ekonomiji več v prihodnjih nadaljevanjih, za uvod in povezavo s konceptom odrasti pa vabilo k ogledu videa o tem, kaj naj nas nemogoči hrček nauči o ekonomski rasti – slika desno (What the **impossible hamster** has to teach us about economic growth): http://www.youtube.com/watch?v=Sqwd_u6HkMo&noredirect=1.

Dr. Darja Piciga

⁷ <http://focus.si/konferenca-o-odrasti-nove-vizije-okoljske-in-socialne-pravicnosti/>.